

САМОФАЛОВА Т.В.

ВИВЧЕННЯ ДІЛОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ОДИН З АСПЕКТІВ НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ ТЕХНІЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

У зв'язку з розвитком іншомовних контактів, необхідністю вивчення закордонного досвіду, можливістю участі в міжнародних конференціях, симпозиумах у сучасних ділових людей з'явилась нагальна потреба у знаннях іноземної мови ділового спрямування. Спілкування фахівців сьогодні є складним та багатограним процесом, який може виступати одночасно як процес взаємодії індивідів, інформаційний процес та процес взаєморозуміння.

Тому професійно-орієнтований підхід до навчання іноземної мови майбутніх фахівців утвердився в сучасній методиці. Не винятком є Красноармійський індустріальний інститут, де іноземна мова викладається за професійним спрямуванням. Таке спрямування означає, що дана дисципліна викладається для того, щоб студенти навчилися застосовувати іноземну мову, як інструмент у своїй професійній діяльності, тобто мали змогу читати спеціальну іншомовну літературу для здобування потрібної інформації і вступати в безпосередні контакти з професійно-значущих питань із зарубіжними колегами. Саме виходячи з потреб забезпечення можливості іншомовного спілкування в даній сфері визначається і організується його процес.

Однією з основних сфер усного іншомовного спілкування фахівця за кордоном є професійно-правова сфера. Тому, на наш погляд, слід приділяти особливу увагу формуванню вміння спілкуватися в офіційній, діловій обстановці.

З цією метою слід, перш за все, оволодіти певними формами мовного етикету (привітання, прощання, пробачення тощо), мати навички по-різному, в залежності від конкретних умов спілкування, оформити у мовленні певні комунікативні наміри (прохання, відмову, згоду і таке інше). Слід також завжди пам'ятати про такий важливий аспект спілкування, як ділова етика, яка є характерною для країни, мову якої ви вивчаєте.

Вважаємо, що для сучасного фахівця, який вивчає іноземну мову у вищому навчальному закладі необхідно знати основні форми ділового спілкування, а саме:

- 1)мати необхідні навички для участі у нескладній, побутовій розмові;
- 2)вміти діяти в різних соціальних або професійних ситуаціях;
- 3)мати навички роботи з повсякденною кореспонденцією (листи, факс, електронна пошта, Інтернет тощо);
- 4)розуміти зміст нескладних технічних паперів фахового або загального спрямування та використовувати їх у роботі.

Проблемою методики навчання іноземних мов для професійного спілкування з технічних і економічних спеціальностей займалися такі вітчизняні науковці, як І.М. Гришина, Г.О. Смелянова, О.Б. Тарнопольський, Є.В. Мірошніченко.

Під професійним спілкуванням ми розуміємо вміння за допомогою іноземної мови вирішувати різні професійні завдання. Безумовно, необхідно пам'ятати, що професійне спілкування потребує більш високого рівня володіння іноземною мовою у порівнянні з рівнем володіння повсякденним мовленням. Разом з тим, професійне спілкування базується саме на останньому.

Як відомо, іншомовне професійно-орієнтоване спілкування характеризується наявністю специфічного словника (терміни, велика кількість скорочень тощо), а також специфічною формою граматичного строю. Всі ці характерні для ділового мовлення риси обумовили виділення даного аспекту навчання іноземній мові в окрему дисципліну, яка в навчальному плані має назву "Ділова іноземна мова".

Виділення спеціальних годин для повноцінного вивчення аспекту ділового, професійно-орієнтованого спілкування дозволяє створити на заняттях атмосферу

співпраці студента та викладача, та сприяє більш глибокому засвоєнню знань іноземної мови.

Метою цього курсу є оволодіння не тільки термінологією ділового спілкування, а й розуміння змісту ділових текстів, рекламного матеріалу ведення ділової переписки, вміння проводити презентації та переговори, удосконалення знань граматики. На заняттях приділяється велика увага вивченню ділової лексики, відпрацювань специфічного словникового запасу, обговоренню реальних ситуацій у бізнес-сфері.

Необхідно підкреслити, що на цьому етапі значну частину програми займає самостійна робота студентів, які мають можливість удосконалити свої знання та навички працюючи з інформаційними джерелами (газети за фахом, професійно- спрямовані тексти, Інтернет тощо). Такий вид роботи сприяє розвитку у сучасних молодих людей навичок самостійної пізнавальної діяльності в професійній сфері, дозволяє їм знаходити сучасну автентичну інформацію про країну та культуру мови, що вивчається, удосконалювати свої професійні навички паралельно з навичками іншомовного спілкування.

Саме діяльнісний підхід до навчання, орієнтир на індивідуальні потреби сучасної молодої людини, відмова від уніфікації навчального процесу, включення у навчальні програми освітніх інформаційних технологій - все це в сукупності з спеціальним змістовним наповненням дозволить готувати висококваліфікованих фахівців на рівні передових європейських країн, які в повній мірі володіють як професійними знаннями та навичками, так і необхідними знаннями та навичками іншомовного спілкування.

Таким чином, загальну мету навчання іноземної мови в період її обов'язкового вивчення в немовну вузі можна визначити як формування в студентів спеціалізованих іншомовних комунікативних компетенцій в галузі читання, говоріння, аудіювання та письма для забезпечення спілкування в професійно-діловій сфері.

Література:

1. І.М. Берман. Методика навчання англійській мові в немовному Вузі. М., « Вища школа », 1970,306 с.
2. Е.Ю. Васянина. Прогулянки по Інтернету. « Світ російського слова », 2000,№1,С.37-39.
3. Е.І.Дмитрієва. Основна методична проблема дистанційного навчання іноземним мовам через комп'ютерні телекомунікаційні мережі Internet. « Іноземні мови в школі »,1998,№1,С.9-11.
4. В.Л. Скалкин Структура устноюязычной коммуникации и вопросы обучения устной речи на иностранном языке. Общая методика обучения иностранными языкам. Хрестоматия-М: Русский язык,1991.С. 173-175.